

Secțiunea: Gestionarea resurselor hidrologice

Problemele utilizării și gestionării resurselor de apă din bazinul râului Camenca în contextul intensificării impactului antropic

Petru Bacal, Bejan Iurie, Jeleapov Ana

Institutul de Ecologie și Geografie, Chișinău, Republica Moldova, pbacal16@gmail.com

Râul Camenca este unul dintre cei mai mari afluenți ai râului Prut de pe teritoriul Republicii Moldova, având și cel mai mare bazin de recepție. Bazinul hidrografic Camenca este amplasat în cursul mijlociu al râului Prut și cuprinde o suprafață de 1237 km², 75 de localități din 3 raioane administrative (Râșcani, Glodeni și Fălești), inclusiv 2 orașe (Glodeni și Fălești) și 41 centre de comună. Afluenții principali ai râului Camenca sunt: Șovățul Mic (44 km), Căldărușa (41 km), Glodeanca (31 km), Șovățul Mare (26,5 km) și Camencuța (20,6 km). Debitul mediu variază de la 0,11 m³/s (râul Obreja) până la 1,3 m³/s (Camenca, partea inferioara). Din cauza debitelor reduse, aceștia prezintă doar

o importanță economică locală. În plus, cursul lor este ocupat frecvent de acumulări artificiale de apă folosite în scopuri piscicole, care produc un impact semnificativ asupra resurselor de apă și ecosistemelor de luncă. Peste 60% (1,3 mil. m³) din volumul total al apei utilizate (2,5 mil. m³) provine din surse subterane, iar cele mai mari rezerve le deține complexul acvifer Cretacic-Silurian. Ca urmare a declinului economic și demografic, care a marcat profund perioada post-sovietică, volumul total de ape utilizate înregistrează o dinamică negativă, care este mult mai pronunțată în cazul apelor de suprafață utilizate în scopuri de irigare. Din cauza caracterului rural și agrar deosebit de pronunțat, peste 70% din apele captate în perimetrul bazinului râului Camenca sunt utilizate în scopuri, agricole, ≈ 20% în scopuri menajere și doar cca 10% – în scopuri tehnologice. Predominarea terenurilor agricole influențează, pe de o parte, cererea mare de apă pentru irigare, iar pe de altă parte, provoacă o poluare intensă cu nitrați și alți nutrienți. Ca urmare a extinderii semnificative recente a apeductelor de aprovizionare centralizată cu apă a populației, se observă o creștere a volumului de apă folosite în scopuri menajere. Totodată, datorită situației economice dificile, în zona de studiu, se observă un declin continuu al apelor utilizate în scopuri tehnologice, dar care se manifestă la nivelul întregii Republici. Construcția lacurilor de acumulare în cascadă a determinat diminuarea lungimii corpurilor de apă cu 20-55%, iar a resurselor de apă de suprafață – cu 12-44%. Doar pentru 1 corp de apă de suprafață din cadrul bazinului hidrografic Camenca resursele rămân neschimbate, pentru 3 corpuri se reduc, cu până la 20%, iar pentru celelalte 8 corpuri de apă de suprafață se descrește scurgerii 40%. Problemele utilizării resurselor de apă din bazinul râului Camenca nu sunt generate doar de insuficiența acută a resurselor de apă potabilă, dar și de administrarea inefficientă a obiectivelor acvatice, în special a iazurilor transmise în arendă pentru folosințe piscicole, inclusiv a celor amenajate în cursul râurilor. Majoritatea deținătorilor acestor iazuri nu dețin autorizația de folosință a apelor, pașapoarte ale obiectivelor acvatice folosite, iar starea bazinelor și instalațiilor hidrotehnice este nesatisfăcătoare.